

Abstrakt

Tato rigorózní práce se zabývá transgeneračním přenosem a opakujícími se tématy rodinného příběhu z pohledu osob středního věku. Vychází z diplomové práce nazvané Posttraumatický stres a růst u přeživších holocaust a jejich rodin.

V teoretické části jsou nejdříve definovány pojmy stres, trauma a posttraumatický růst. Dále je pozornost věnována historické perspektivě na traumatické události 20. století, jež výrazně ovlivnily život respondentů (2. světová válka, období komunismu) a tématu mezigeneračního přenosu v rodinném kontextu.

Empirická část této práce vychází z kvantitativního a kvalitativního výzkumu. První část se věnuje mapování konkrétních aspektů posttraumatického stresu a růstu u přeživších holocaust a jejich potomků (N = 150, data sesbírána v CEITEC). Ve shodě s dalšími výzkumy se ukázalo, že se u přeživších holocaust a jejich potomků vyskytuje vyšší míra posttraumatického stresu i růstu a mezi oběma fenomény existuje lineární závislost. Kvalitativní výzkum (N = 21) se naopak zaměřil na mezigenerační přenos v rodinné paměti. Byly mapovány oblasti rodinných rolí, fungování i témat jako tradice, spiritualita a loajalita. U vybraných respondentů se mezigenerační opakování objevuje například v oblasti: partnerských obtíží, narušených vztahů rodič – dítě, osobnostních specifik, postojů a otevřenosti, rodinné loajality, tajemství a tradic.

Klíčová slova:

posttraumatický stres, posttraumatický růst, reakce na stres, trauma holocaustu, přeživší holocaust, mezigenerační přenos traumatu, rodinná paměť, rodinný příběh.